

Nino Londaridze-Hakala

VAALEANPUNAINEN TALO ELI JOULUSÄTÄ

Kuvitus: Mako Mäkeläinen

Nino Londaridze-Hakala

Vaaleanpunainen talo
eli
joulusatu

Omistettu
Agnes ja Leopold Schiellen
lapsuudenajalle
(Gewidmet der kindheit von
Agnes und leopold Schielle)

Olkolukijat:

Toni Randell

Jukka Joutsenlahti

Outi Lähteenlahti

Vaaleanpunainen talo on lempeä satuseikkailu. Se tapahtuu pienessä saksalaisessa Gaimersheimin kylässä. Pikkutyttö Agnes pääsee jouluyönä pitkälle satumatkalle tarujen runoratsu Pegasoksella. Sadussa kaikki on mahdollista, ja niin on Agneksen yöllisellä matkallakin.

Klassinen satu antaa usein opetuksia elämästä ja suhteestamme toisiin ihmisiin – mikä onkaan lopulta arvokasta ja tärkeintä. Agnes on päässyt toivomaan joulupukilta jotain erikoista joululahjaksi ja sen hän on tavallaan jouluaattona jo saanutkin. Lopulliset lahjatoiveet pyörivät tytön mielessä satumatkalla halki pienen maailman ja saavat värikkäitä ilmenemismuotoja.

Matka alkaa runoratsu Pegasoksella, joka ilmestyy lasten makuuhuoneen ikkunaan. Pegasoksen tuominen saturatsuksi on pirteä idea. Matkan kuluessa mukaan tulee kaksi muutakin hevosta: shakkihevonen ja Agneksen vanha leikkihevonen. Eläimet ja kasvit osaavat puhua, kuten perinteiseen satuun kuuluu, ja Agnes käykin niiden kanssa pieniä keskusteluja yöllisellä retkellään. Myös unet osaavat puhua, niiden koti on pienellä pilviplaneetalla lähiavaruudessa.

Mako Mäkeläisen värikäs kuvitus tukee hyvin satuseikkailun tapahtumia, kuvittaa unenomaista maailmaa. Kuusikymmensivuisessa isokokoisessa teoksessa on yhteensä 20 satua, jotka liittyvät toisiinsa. Kuviakin on 20 kappaletta.

”Maailman ihanin ja turvallisin katu on se, joka vie kotiin asti, sanoi hevonen.” Satuseikkailun lopussa langat kudotaan yhteen – kuu tuo lasten makuuhuoneen ikkunalle lahjakorin, jossa on satuhahmojen lahjat Agnekselle joulupäivän kotoiseen juhlaan. Loppu hyvin, kaikki hyvin.

Kari Tahvanainen

1. Joulupukin vierailu

Pienessä saksalaisessa Gaimersheimin kylässä oli vaaleanpunainen talo, jossa asui tavallinen perhe: isä, äiti ja neljä lasta. Perheen vanhin poika oli Andreas, ikäjärjestyksessä seuraavina tulivat Klara, pikkuveli Leo ja perheen kuopus Agnes. Kuten kaikista lapsista, myös heistä oli hauskaa saada jouluisin lahjoja.

- Pian tulee äiti ja tuo kuusen! sanoi Klara pikkusisarelleen jouluaattona.
- Ja illalla me kaikki koristelemme sen yhdessä, siitä tulee hauskaa! vastasi Agnes.
- Mitä haluaisit joulupukin tuovan sinulle? kysyi Andreas Agnesilta.
- Minä luulen, etten koskaan voi saada sitä mistä kovasti haaveilen! tunnusti Agnes.
- Miksi et? ihmetteli Andreas.
- Siksi, että se mitä minä haluan, on liian suurta jopa joulupukin säkkiin, selitti Agnes.
- Haaveile sitten jostain pienemmästä! neuvoi Leo siskoaan.

Silloin huoneen ovi aukesi yllättäen ja vanhemmat tulivat sisälle kantaen joulukuusta.

- Lapsukaiset, muistakaa, että tänään joulupukki tulee käymään iltakuudelta! sanoi äiti ja sen jälkeen vanhemmat lähtivät viemään joululahjoja lasten isoisän ja isoäidin luo.

Agnes asteli ensimmäisenä kuusen luo, kun se oli asetettu keskelle huonetta.

- Kohta me alamme koristella sinua, hän ilmoitti kuuselle. Agneksella oli usein tapana puhua leluille, eläimille ja jopa kasveille ja puille aivan kuten ihmisille.
- Minä olisin kaunis vaikka vain sinun punainen rusettisi latvassani, vastasi joulukuusi työlle. Agnes haki siltä seisomalta tuolin, kiipesi tuolille ja kiinnitti rusettinsa kuuseen. Myös Andreas tuli kuusen luo kultanvärinen koristepallo kädessään.
- Joulukuusi haluaa vain minun punaisen rusettini! sanoi Agnes.
- Mistä sinä sen tiedät? kysyi Andreas ja hermostui niin, että hänen poskensa tulivat punaisiksi.
- Hän itse kertoi sen minulle, vastasi Agnes rauhallisesti.

Andreas oli juuri aikeissa työntää Agneksen pois tieltä, kun ovikello soi. Kukaan ei ehtinyt ovelle, ennen kuin joulupukki avasi sen ja astui huoneeseen iso säkki selässään! Oli vasta iltapäivä, ja lapset ihmettelivät kovasti, että hän tuli niin aikaisin! Joulupukki katseli lapsia ja hymyili heille.

- Näyttäkääpä mitä hauskaa ja mielenkiintoista olette oppineet, niin minä jaan teille lahjoja, sanoi pukki lapsille ja asetti raskaan kantamuksensa lattialle.

Andreas oli kaikkein nopein ja soitti nopeasti pianolla sievän pienen kappaleen, jonka viimeksi oli oppinut. Seuraavaksi Klara ja Leo lauloivat yhdessä. Kun lopuksi tuli Agneksen vuoro, oli hän niin hermostunut, että melkein unohti oman nimensä. Häntä alkoi itkettää ja hän imi jo peukaloaan, kuten aina teki ollessaan uninen tai hermostunut, mutta silloin joulupukki ilmoitti, että oli jo aika jakaa lahjat.

- Ihanaa! huusivat lapset ja siirtyivät lähemmäs pukkia.

Pukki otti säkistään neljä pientä jyvää ja piti niitä kämmenellään:

- Nämä taikajyvät voivat toteuttaa minkä tahansa toiveen. Saatte ne, jos haluatte!
- Me emme usko mihinkään taikajyviin, sanoivat Andreas ja Klara yhteen ääneen.
- Mitäs vikaa niissä on? kysyi joulupukki.
- Ne on pieniä, jatkoivat lapset.
- En suosittelisi arvostelemaan lahjoja niiden koon perusteella, mutta kuten haluatte. Saatte kukin lahjaksi yhden taikajyvän tai leluja ja karamelleja säkistä.

Andreas ja Klara päättivät nopeasti ja saivat haluamansa lahjat, mutta nuorempi Leo empi hiljaa mitä tekisi.

- Leo! Älä ole luottavainen, kuten Agnes! Hän on pieni ja siksi uskoo taikureihin ja satuihin! varoittelivat vanhemmat sisarukset. Koska Leo pelkäsi naurunalaiseksi tulemistä, teki hän kuin muutkin ja otti lahjan säkistä, mutta Agnes ei harkinnut hetkeäkään, vaan otti yhden jyvän joulupukin kädestä.
- Kun kaikki ovat nukkumassa, kerron toiveeni sinulle, hän aloitti keskustelun jyvänsä kanssa.
- Miksi et kerro heti? kysyi joulupukki.
- Jos muut kuulevat, he nauravat minulle, kuiskasi Agnes joulupukille vastaukseksi.

Silloin eteisestä kuului vanhempien puhetta ja lapset menivät innoissaan näyttämään heille lahjoja. Kun he tulivat takaisin olohuoneeseen, siellä ei ollutkaan enää ketään. Lapset ihmettelivät, mihin joulupukki oli kadonnut!

2. Pegasoksen vierailu

Illalla nukkumaanmenon aikaan Leo ja Agnes olivat kahdestaan, sillä he nukkuivat samassa huoneessa.

- Agnes! Haluatko vaihtaa joululahjoja? Anna minulle taikajyväsi ja saat kaikki karamellini, kuiskasi Leo.
- Älä luulekaan! Agnes sanoi ja jatkoi väärinpäin puetun pyjaman korjaamista, mutta luovutti pian ja asetti jyvän tyynynsä alle ennen kuin kävi nukkumaan.
- Ei se mikään oikea taikajyvä varmasti olekaan, Leo koitti kiusata Agnesta.
- Voi, voi Leo, että voit joskus olla tyhmä! Mutta onneksi et ihan aina, tai saisit huonoja numeroja koulussa.

Leo ei vastannut. Pian Agnes kuuli tämän tasaisen hengityksen ja arvasi, että veli oli nukahtanut. Hän otti jyvänsä kiireesti esiin ja lausui sille:

- Jyväni, minä uskon, että sinussa on taikaa ja niinpä toivon, että saisin lentää taivaalla oikealla lentävällä hevosella. Eikä tarvitse luulla, että minä pelkäisin putoavani sen selästä!

Heti kun Agnes oli saanut lauseensa loppuun, kuului ikkunan takaa koputus. Ei voi olla totta, tuleeko ikkunasta nyt vieraita? Agnes ihmetteli, sillä hänen huoneensa oli toisessa kerroksessa. Hän nousi sängystä ja käveli ikkunan luo, eikä ollut uskoa silmiään! Ruudun takana keinui ilmassa valkoinen lentävä hevonen, kevyesti kuin perhonen! Sillä oli suuret siivet ja se kantoi jotain selässään.

- Avaa ikkuna! Kohta lennellään taivaalla! sanoi hevonen ja puski turpansa ikkunalasiasia vasten.
- E..en minä voi, epäröi Agnes, mutta samassa ikkuna olikin jo auki ja huone täyttyi sateen ja ruusun tuoksulla, vaikka ulkona oli lunta ja pakkasta.
- Minä toin sinulle hienot vaatteet seikkailua varten, hevonen sanoi ja antoi Agnekselle kantamansa rasian. Agnes avasi laatikon ja sen sisältä paljastui ihana vaalea mekko ja kullanväriset juhlakengät.
- Meillä on jo kiire! hoputti hevonen Agnesta.

Agnes oli onnesta niin sekaisin, että puki mekon vahingossa pyjaman päälle ja kengät – kuten usein – väärin jalkoihin. Sitten hän meni peilin eteen ja tarkasteli kuvaansa:

- Minä olen kaunis, sääli, ettei Klara näe minua nyt, hän ajatteli ja tuli yhtäkkiä kovin surulliseksi.

- Mitä sinä mietit? lentävä hevonen kysyi.
- Joulupukki antoi vain yhden jyvän, mutta minulla oli toinenkin toive... Minä haluan joskus päästä oikeisiin linnan juhliin, joissa minä olisin prinsessa!
- Minä kyllä pystyn viemään sinut taivaalle, mutta sieltä sinun täytyy jatkaa matkaasi yksin.
- Sekin sopii minulle! En minä pelkää yksin matkustamista, vastasi Agnes reippasti. Tämän sanottuaan hän hyppäsi lentävän hevosen selkään, mutta silloin väärin jalkoihin vedetyt kultakengät putosivat.
- Voi, voi! Minun kenkäni, Agnes hermostui.

Hevonen laskeutui pihalle ja Agnes hyppäsi alas sen selästä ja alkoi pukea kenkiä takaisin jalkoihinsa.

- Ja taas menee väärin! sanoi joku yhtäkkiä. Agnes tunnisti puhujan. Se oli Jeki, hänen mustavalkoinen kissansa.
- Miksi sinä et ole ennen puhunut minulle?
- Minä en pidä ihmisten kanssa juttelusta. Siinä ei ole mitään järkeä, kissa vastasi ja auttoi Agnesta kenkien kanssa.

Agnes kiitti ja kiipesi uudestaan hevosen selkään.

- Ota minut mukaasi! pyysi Jeki.
- Sinä olet metsästäjä, eivätkä sellaiset pääse sinne, minne me menemme, hevonen vastasi Agneksen puolesta ja aloitti nousun.

Silloin tuli paikalle Sofi, Klaran tiikeriraitainen kissa, ja hyppäsi salamannopeudella kiinni hevosen häntään. Hevonen ei kuitenkaan reagoinut, vaan jatkoi nousuaan ylös, aivan kuin mitään ei olisi tapahtunut. Kissa jaksoi roikkua vähän aikaa, mutta sitten se luovutti ja hyppäsi alas maahan.

- Miksi minä haluaisin matkustaa kanssanne, jos en voi metsästää siellä! se huusi Agnekselle ja hevoselle.

3. Jekin uni

Omistettu Jeki-kissalle

Kun Agnes oli lentänyt pois Pegasoksen kanssa ja Sofi painunut omille teilleen, Jeki meni sisälle taloon. Se hyppäsi sohvalle ja oli jo melkein nukahtanut, kun jostain kuului heikkoa ääntä, aivan kuin hiiren vikinää.

- Näytä miten taitava olet ja ota minut kiinni! sanoi vikisevä ääni. Kissa avasi silmänsä ja kas - vieressä tosiaan istuskeli pieni hiiri, joka katseli sitä röyhkeästi silmiin.
- Minä näytän sinulle, Jeki karjaisi ja säntäsi hiiren perään, mutta vikkellä hiiri livahti karkuun.

Jeki jatkoi hillitöntä takaa-ajoa ja vasta pitkän ajan jälkeen sen onnistui saada hiiri vangiksi tassujensa väliin. Se avasi suunsa ja yritti purra hiirtä terävillä hampaillaan, mutta se olikin mahdotonta, koska Jekillä ei ollut enää hampaita! Jeki yritti kynsiä hiirtä pitkillä kynsillään, mutta nekin olivat poissa! Jeki päästi irti hiirestä ja alkoi itkeä. Hiiri ei lähtenyt minnekään, vaan jäi katselemaan surkeaa kissaa. Hetken päästä Jeki huomasi sen muuttuvan paljon itseään isommaksi, vihaiseksi kissaksi ja aivan kuin se ei olisi ollut tarpeeksi, tunsikin Jeki itse muuttuvansa avuttomaksi hiireksi! Kissa-hiiri hyppäsi pystyyn ja sai helposti Jekin kiinni. Se avasi nälkäisen suunsa, kun Jeki huusi:

- Älä syö minua!
- Miksi en?
- No kun minä pidän auringosta ja pystyn kuvittelemaan, kuinka pimeää sinun vatsassasi on.
- Ja sinunko vatsasi on valoa täynnä, että kaikilla niillä syömilläsi hiirillä ja linnuilla on ollut hyvä olla?

Jeki huusi lujempaa:

- Anna anteeksi, minä en tee enää sellaista, minä lupaan!
- Minä en usko sinua, sanoi kissa-hiiri ja nielaisi Jekin kokonaisena.
- Apua! Apua, auttakaa! Missä te kaikki olette, Andreas! Klara! Leo! Agnes! Jeki moukui tuskissaan. Sitten se avasi silmänsä ja näki yllätyksekseen Sofin, Klaran tiikeriraitaisen kissan.
- Oletko sinäkin täällä vatsassa? Onko se vaarallinen kissa-hiiri syönyt sinutkin?
- Älä ole tyhmä, taisit nähdä unta, Sofi sähisi.

Sofi oli oikeassa, se oli unta. Mutta pelottavan todellista se oli, ajatteli Jeki ja päätti syvällä sydämessään, ettei metsästäisi enää.

Vaaleanpunainen talo on lempeä satuseikkailu. Se tapahtuu pienessä saksalaisessa Gaimershaimin kylässä. Pikkutyttö Agnes pääsee jouluyönä pitkälle satumatkalle tarujen runoratsu Pegasoksella. Sadussa kaikki on mahdollista, ja niin on Agneksen yöllisellä matkallakin.

Kirjailija ja musiikkipedagogi Nino Londeridze-Hakala on 1980-luvulta lähtien työskennellyt monipuolisesti taiteen parissa. Hänen julkaistut teoksensa on suunnattu lapsille ja aikuisille. Nino on perustanut Poriin vuonna 1999 Vanha kaappi -nukketatterin.

Mako Mäkeläisen värikäs kuvitus tukee hyvin satuseikkailun tapahtumia, kuvittamalla unenomaista maailmaa.

ISBN 978-952-318-040-6

www.bod.fi

BoDTM
BOOKS on DEMAND